

تکنیک‌های غنی‌سازی برای آنالیز آثار معدنی

ترجمه:

پرفسور محمدحسین سرورالدین

ساسان زینال پور

انتشارات عمیدی

سرشناسه	میزویکه، آتسوشی، ۱۹۲۶- م.
عنوان و نام پدیدآور	Mizuike, Atsushi, 1926- تکنیک‌های غنی‌سازی برای آنالیز آثار معدنی/ تالیف آتسوشی میزویکی ؛ ترجمه محمدحسین سرورالدین، ساسان زینال‌پور.
مشخصات نشر	تبریز: عمیدی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	ز، ۲۰۶ص.: مصور، جدول، نمودار.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۷۴۸۱-۱۰-۵
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	عنوان اصلی: Enrichment techniques for inorganic trace analysis, 1983.
یادداشت	کتابنامه: ص. [۱۶۳]-۱۷۶.
یادداشت	: واژه نامه
موضوع	تجزیه عنصرهای کم‌مقدار
موضوع	Trace analysis:
موضوع	ترکیب‌های معدنی -- تجزیه و آزمایش
موضوع	Imorganic compounds -- Analysis:
شناسه افزوده	سرورالدین آبادی، محمدحسین، ۱۳۲۹-، مترجم
شناسه افزوده	زینال‌پور، ساسان، ۱۳۶۴-، مترجم
رده بندی کنگره	QD۱۳۹:
رده بندی دیویی	۵۴۵:
شماره کتابشناسی ملی	۷۵۱۵۱۶۹ :
وضعیت رکورد	فیا:

این اثر مشمول قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر، نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

نام کتاب: تکنیک‌های غنی‌سازی برای آنالیز آثار معدنی

تألیف: آتسوشی میزویکه

ترجمه: پرفسور محمدحسین سرورالدین - ساسان زینال‌پور

نوبت و تاریخ چاپ: اول ۱۴۰۰

تعداد صفحات: ۲۲۴ صفحه وزیری

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

ناشر: انتشارات عمیدی

لیتوگرافی: چاردیز

چاپ: اعظم

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۸۱-۱۰-۵

قیمت: ۷۰۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است.

مراکز پخش:

تبریز، خیابان امام، بازار بزرگ تربیت، طبقه پایین، پلاک ۴۰، انتشارات عمیدی، تلفن: ۳۵۳۵۹۶۱
تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی، بین روانمهر و وحید نظری بن بست گشتاسب، پلاک ۸
کتابیران، تلفن: ۶۶۴۱۱۱۷۳

نقش برجسته عناصر در حد آثار (میکروگرم در گرم، تا پیکوگرم در گرم) در زمین-شناسی، زیست‌شناسی، محیط زیست، صنایع و نیز در حوزه علم و تکنولوژی، بطور روزافزونی، مورد تاکید بوده است. برای تشخیص و اندازه‌گیری آثار عناصر، معمولاً از روش‌هایی نظیر تکنیک‌های نوری و الکتروشیمیایی استفاده می‌شود. گرچه اکثر این روش‌ها بسیار حساس و انتخاب‌گر هستند، با این حال، برای دستیابی به حد تشخیص‌های پایین‌تر، و ارتقاء صحت و دقت نتایج تجزیه‌ای، و توسعه کاربرد روش‌ها، انجام یک سری پیش‌فرآوری‌ها ضروری بنظر می‌رسد.

کتاب حاضر، در واقع دستورالعملی برای اجرای عملیات و انجام آزمایش‌ها می‌باشد، از اینرو، برای تمام دست‌اندرکاران تجزیه آثار معدنی، که بخواهی با کاربردها و محدودیت‌های تکنیک‌های غنی‌سازی در ارتباط با فنون تجزیه دستگاهی آشنا هستند، مفید واقع خواهد شد.

www.ketab.ir

فهرست مطالب

پیشگفتار مولف	iii
پیشگفتار مترجمان	ix
فهرست مطالب	أ
فصل ۱	۱
مقدمه	۱
۱-۱ تجزیه آثار گونه‌های معدنی در تکنولوژی و علوم	۱
۲-۱ نقش تکنیک‌های پیش‌تغلیظ در تجزیه آثار معدنی	۲
فصل ۲	۷
جنبه‌های عمومی تکنیک‌های غنی‌سازی	۷
۱-۲ بازیابی اثر	۷
۲-۲ فاکتور غنی‌سازی	۸
۳-۲ آلودگی	۹
۴-۲ سادگی و سرعت	۱۱
۵-۲ اندازه نمونه	۱۲
فصل ۳	۱۳
کنترل آلودگی و هدررفت	۱۳
۱-۳ آلودگی‌های ناشی از ذرات معلق هوا	۱۳
۱-۱-۳ اتاق‌های تمیز	۱۴
۲-۱-۳ هودها و کارگاه‌های تمیز	۱۷

۱۸	۳-۱-۳ شیوه‌های دیگر کاهش آلودگی‌های ناشی از ذرات معلق در هوا
۱۹	۳-۲ آلودگی و هدررفت ناشی از دستگاه‌ها
۱۹	۳-۲-۱ انتخاب مواد
۲۳	۳-۲-۲ اصلاح سطح
۲۳	۳-۲-۳ تمیز کردن مخازن (یا ظروف نگهداری)
۲۴	۳-۳ آلودگی ناشی از معرف‌ها
۲۴	۳-۳-۱ انتخاب معرف‌های تجاری
۲۵	۳-۳-۲ تهیه معرف‌های با درجه خلوص بالا در آزمایشگاه‌های تجزیه‌ای
۳۰	۴-۳ منابع دیگر آلودگی و هدررفت
۳۱	فصل ۴
۳۱	بحالت فرار در آوردن
۳۳	۴-۱ فرار کردن از محلول‌ها
۳۳	۴-۱-۱ فرار کردن آنالیت از محلول‌ها
۳۴	۴-۱-۲ فرار کردن ماتریس از محلول‌ها
۳۶	۴-۲ از حالت‌های جامد و مذاب، به شکل فرار در آوردن
۳۶	۴-۲-۱ بحالت فرار در آوردن آنالیت از نمونه‌های جامد و مذاب
۳۹	۴-۲-۲ بحالت فرار در آوردن ماتریس از حالات جامد و مذاب
۴۳	فصل ۵
۴۳	استخراج مایع - مایع
۴۴	۵-۱ روش‌های عمومی استخراج
۴۴	۵-۱-۱ استخراج ناپیوسته
۴۷	۵-۱-۲ استخراج پیوسته

۴۸	۳-۱-۵ استخراج های با جریان مخالف و کروماتوگرافیک
۵۰	۴-۱-۵ شستشوی معکوس
۵۱	۵-۱-۵ برهنه سازی
۵۱	۲-۵ استخراج شلات های فلزی
۵۱	۱-۲-۵ سیستم های استخراج شلات
۵۳	۲-۲-۵ تعادل در سیستم های استخراج شلات
۵۹	۳-۲-۵ استار
۶۱	۴-۲-۵ استخراج هم افزایی
۶۱	۵-۲-۵ هم استخراجی
۶۲	۶-۲-۵ سرعت استخراج
۶۲	۷-۲-۵ استخراج شلات آثار خاص (استخراج آنالیت در حد آثار بصورت شلات)
۶۵	۸-۲-۵ استخراج اجزاء ماتریس بشکل شلات
۶۵	۳-۵ استخراج زوج یونها
۶۵	۱-۳-۵ سیستم های تجمع یونی
۶۸	۲-۳-۵ استخراج تجمع یونی آثار عناصر
۶۹	۳-۳-۵ استخراج تجمع یونی اجزاء ماتریس
۷۰	۴-۵ استخراج ویژه
۷۰	۱-۴-۵ استخراج سه فازی
۷۱	۲-۴-۵ استخراج همگن
۷۱	۳-۴-۵ استخراج توسط ترکیبات آلی مذاب
۷۱	۴-۴-۵ استخراج آثار عناصر از نمونه های ناآبی

۷۳	فصل ۶
۷۳	انحلال انتخابی
۷۳	۱-۶ انحلال انتخابی ماتریس
۷۵	۲-۶ انحلال انتخابی آثار عناصر
۷۹	فصل ۷
۷۹	فرآیند رسوب گیری (ته نشین سازی)
۷۹	۱-۷ رسوب گیری اجزاء ماتریس
۸۱	۱-۱-۷ پدیده هم رسوبی
۸۵	۲-۱-۷ کاربرد رسوب گیری ماتریس
۸۷	۲-۷ رسوب گیری آثار عناصر
۸۸	۱-۲-۷ رسوب گیری حامل
۹۰	۲-۲-۷ کاربرد رسوب گیری با حامل
۹۵	فصل ۸
۹۵	نشاندن و انحلال الکتروشیمیایی
۹۵	۱-۸ نشاندن الکتروشیمیایی روی الکترودهای جامد
۱۰۰	۲-۸ الکترونشست روی کاتدهای جیوه ای
۱۰۲	۱-۲-۸ نشاندن آثار عناصر (روی الکتروده)
۱۰۴	۲-۲-۸ نشاندن عناصر ماتریس
۱۰۶	۳-۸ نشست الکتروشیمیایی خودبخودی
۱۰۷	۴-۸ انحلال آندی
۱۰۹	فصل ۹
۱۰۹	جذب، مبادله یون و کروماتوگرافی مایع